

Speciálně pedagogická diagnostika
Strukturované hodnocení problému
Koncept 3P
Informovaná intervence

KONCEPT 3P (Vojtová, V. Červenka, K. 2012)

- Perspektivní orientace
- Kvalita života
- Životní cesta dítěte
- Základ – informovaný přístup (potřeby, zvládací strategie)

Informovaná intervence (Vojtová, V. Červenka, K. 2012)

- I. Formulace potřeb dítěte
- II. Plánování intervence
- III. Vlastní realizace intervence
- IV. (re)diagnostika

- Vnitřní předpoklad jedince ke změně
- Dítě – subjekt – aktivní činitel
- Úkol: podpora vnitřní motivace dítěte a jeho vlastních možností a schopností
- Přirozené zdroje dítěte (indiv, sociální)

PŘÍPADOVÁ PRÁCE

- Navázání vztahu
- Shromáždění informací, speciálně-pedagogická diagnostika
- Intervence

4 domény

1. Biografická studie
2. Speciálně pedagogická diagnostika
  - a. Vymezení základního problému
  - b. Analýza dysfunkčního chování

SP4MP_IPCH Inkluzivní vzdělávání jedinců s poruchami chování

SPSMP_IPCH Inkluzivní vzdělávání jedinců s poruchami chování

- c. Analýza funkčního chování
3. Intervenční plán změny
4. Vyhodnocení efektivity intervence

1. Biografická studie

1. Osobní
2. Sociální
3. Edukační
4. Krizové

2a. Vymezení základního problému, popis chování

- Strukturované hodnocení problému
- ABC

ABC tabulka

Diagnostika – poskytuje

- Vstupní informace
- Zpětná vazba o změnách v chování
- Zpětná vazba o správnosti intervence

- I. Prvotní zhodnocení chování + podrobnější analýza
- Již v poradenské fázi
- Strukturované hodnocení chování
- II. Průběžná diagnostika

Strukturované hodnocení chování (Elliot, J., Place, M., 2002)

- základní rámec pro zaznamenávání pozorování pedagoga v procesu diagnostiky
- předchází intervenci
- účel = strukturované poznatky o chování dítěte pro další rozhodování
- podklady pro další rozhodování

1. Základní otázky (témata)

1. ujasněte si základní problémy, koho se týkají (kdo se na nich podílí) a proč? Pokud jsou zde rozpory, může to být významné
2. podrobnosti o současném problému (doba trvání, intenzita, okolnosti a následky)
3. postoje klíčových osob (mladých lidí samotných, rodičů, učitelů, atd.)

2. historie vývoje

- je v osobní historii dítěte něco, co by mohlo ovlivňovat jeho chování? (co+kdy)

3. fungování ve škole

- klíčové jsou studijní výkony (má dítě při vyučování problémy?)

Upozorňujeme, že tento materiál je pouze vodítkem k dalšímu studiu a nepostačí k pochopení kontextu a k dostatečnému „vědění“. KŠ a PS

SP4MP_IPCH Inkluzivní vzdělávání jedinců s poruchami chování

SPSMP_IPCH Inkluzivní vzdělávání jedinců s poruchami chování

- vztahy k učitelům
- vztahy k ostatním dětem (nezapomínat na možný vliv šikany)

4. Vztahy k vrstevníkům

- Má dítě nějaké přátele, jací jsou, jak velký na něho mají vliv?

5. Koníčky a zájmy

- Má dítě nějaké zájmy, nebo je příliš zaměřeno na jednu věc nebo oblast, nebo se snad o nic nezajímá?

6. Traumatizující události

- Přihodilo se v životě rodiny či přímo v životě dítěte něco významného, co by mohlo souviset se současnými problémy?

7. Vztahy v rodině

- I když je možno se na ně cíleně ptát, nejúčinnější cestou je hodnocení rodinných vztahů přímým pozorováním toho, jak fungují (kdo nejvíce hovoří?)
  - Tón při výměně názorů
  - Kdo je hlavní autoritou (může to být i samo dítě)
- Všímáme si:
  1. způsobů interakce a komunikace uvnitř rodiny
  2. reakce rodičů na chování dítěte, na jeho přání
  3. kdo je hlavní autoritou (může to být dítě)

8. Chování dítěte

- Jak se dítě chová
- Neklidné/klidné
- Tiché/smutné
- Atd.
- Všechna tato pozorování mohou přispět k objasnění typu potíží, které přicházejí v úvahu

ZÁZNAMY CHOVÁNÍ - RODIČE, UČITELÉ

Viz přiložený materiál

POUŽITÉ ZDROJE

1. ELLIOT, J., M., PLACE. *Dítě v nesnázích: prevence, příčiny, terapie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 206 s. ISBN 80-247-0182-0.
2. VOJTOVÁ, V. - K. ČERVENKA et al. *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6134-7.
3. VOJTOVÁ, V. Porucha chování u dětí jako potřeba podpory a intervence. In Vojtová, V. - Červenka, K. et al. *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6134-7.
4. VOJTOVÁ, V. - K. ČERVENKA. *Potřeba jako zdroj edukačních strategií u dětí s problémy v chování nebo s poruchami chování*. In Vojtová, V. - Červenka, K. et al. *Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6134-7.